

Handläggare
Patricia Montenegro
Telefon: 08-508 18 194

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2023-08-24

Förskolerapport 2022

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remiss av Förskolerapport 2022.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har gett den nyinrättade förskolenämnden i uppdrag att årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för fristående och kommunal förskola som bland annat innehåller en analys av utvecklingen inom området.

Förskolerapport 2022 lämnar rekommendationer om fortsatt utvecklingsarbete gällande bland annat tillgång till förskola, personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget samt insatser för likvärdig kvalitet i stadens förskolor. Exempelvis bedöms stadsdelsnämnderna bedriva ett framgångsrikt utvecklingsarbete enligt *Handlingsplan för förbättrad arbetsituation för barnskötare och förskollärare*, även om fortsatt arbete behöver bedrivas för att säkerställa goda förutsättningar för uppdraget.

Förvaltningen instämmer i de slutsatser och rekommendationer som lämnas i rapporten.

Bakgrund

Den nyinrättade förskolenämnden har fått i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en stadsövergripande rapport för kommunal och fristående förskoleverksamhet, som Rapporten ska bland annat innehålla en analys av utvecklingen inom området.

Förskolerapporten för 2022 har nu presenterats. Kommunstyrelsen har remitterat rapporten till ett antal instanser, bland annat samtliga stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 29 augusti.

Remissen i sammanfattning

Rapporten fokuserar på de strukturella kvalitetsaspekterna som ger likvärdiga förutsättningar både för barns utveckling och lärande och för förskolorna att genomföra uppdraget enligt läroplanen. I rapporten har nedanstående tre utvecklingsområden identifierats som prioriterade för framtida utveckling i staden.

Tillgång till förskola och tidigare förberedelser för fortsatt utbildning

I rapporten framkommer att det bedrivs ett aktivt arbete bland stadsdelsnämnderna för att öka inskrivningsgraden bland barn som saknar placering i förskola eller pedagogisk omsorg. En utmaning som stadsdelsnämnderna möter i det uppsökande arbetet är att barn inte är folkbokförda där de bor, vilket försvårar det uppsökande arbetet. Insatser för att öka inskrivningsgraden behöver fortsatt genomföras regelbundet och följas upp för att säkerställa att insatser ger önskad effekt.

Uppföljning av det språkutvecklande arbetet visar att det behövs mer systematik i arbetet. Vid jämförelse med andra kommuner och aktuell forskning framkommer nya arbetssätt som innebär att kartläggningar inom förskola används för att utveckla undervisningen och på så vis stärka barnets förutsättningar för lärande och utveckling.

Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget

Utbildningsförvaltningen har sedan föregående år genomfört en kartläggning inom den personalkategori i förskolan som benämns "övrig utbildning". Kategorin omfattar den arbetsgrupp som saknar utbildning för arbete med barn. För 2022 har denna kategori delats i två grupper: "övrig utbildning" och "viss pedagogisk utbildning". Andelen med viss pedagogisk utbildning är större än andelen med övrig utbildning. Samtidigt utgör dessa grupper tillsammans över hälften av förskolans personal i staden. Förskolerapporten visar att ytterligare kartläggning och analys behövs för att kunna identifiera och anpassa fortbildningsinsatser.

Samtliga stadsdelsnämnder inventerar och kartlägger behov av insatser för att höja personalens kompetens i det svenska språket. Arbetet görs enligt Förskolerapport med systematik och inkluderar även uppföljning och utvärdering av genomförda insatser. En slutsats är att arbetet behöver fortgå då resultaten från dessa insatser inte kan förväntas komma på kort sikt, då språkutveckling i vuxen ålder är en långsam process.

Jämfört med föregående år har antalet barngrupper som saknar legitimerade förskollärare i undervisningen minskat. Stadsdelsnämnderna bedöms dock fortsatt behöva utveckla en organisation för undervisning och väga in rimligt antal barn per förskollärare. Uppföljningen av antalet barngrupper som saknar förskollärare bedöms vara en integrerad del av det systematiska kvalitetsarbetet hos de flesta stadsdelsnämnderna.

Stadsdelsnämndernas arbete med *Handlingsplan för förbättrad arbetsituation för barnskötare och förskollärare* har följts upp i samband med framtagandet av Förskolerapport 2022.

Uppföljningen visar att samtliga stadsdelsförvaltningar bedriver ett framgångsrikt utvecklingsarbete som bidrar till ökat professionalism och nya organisationskulturer. I rapporten konstateras dock att fortsatt utvecklingsarbete behövs för att säkerställa grundläggande förutsättningar för arbetet, bland annat gällande stödstrukturer vid frånvaro i arbetslagen.

Bidra till en likvärdig kvalitet i stadens förskola genom bättre uppföljningsmetoder

För att kunna säkerställa en likvärdig kvalitet oavsett huvudman krävs att det utvecklas metoder för uppföljning på strategisk nivå. Det behöver också skapas bättre förutsättningar för objektiva och rättssäkra uppföljningar av krav samt likvärdiga bedömningsgrunder för kvalitet i stadens förskola oavsett regi. Det finns olika förslag på hur detta kan uppnås. Det kan bland annat ske genom stärkt egenkontroll i den kommunala verksamheten, utvidgat och fördjupat samarbete mellan stadsdelsnämnder samt utvecklad samverkan mellan regiformer för förskola.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i de slutsatser och rekommendationer till fortsatt utvecklingsarbete som lämnas i förskolerapporten.

Under de senaste åren har ett utvecklingsarbete bedrivits inom Farstas kommunala förskolor för att uppnå en systematisk uppföljning av kvalitetsarbetet genom bland annat regelbundna

rapporteringar och kvalitetsredovisningar. Förvaltningen ser därför särskilt positivt på förslagen avseende utveckling av metoder för likvärdig kvalitet i stadens förskolor.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Ingalill Gustavsson
Avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilaga

Förskolenämndens Förskolerapport 2022

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2023-06-12
Ingalill Gustavsson, Ansvarig	2023-06-12